

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat óra — — 25 K. — f.
 Három óra — 13 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona

BARIS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

HIRDETÉSEK:

centiméterenként — fillér.
 Nyilttéri közlemények garmond soronként — fillér.
 Gyakori hirdetések és a velünk összekötöttetésben levő hird. irodák árengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendőek.
 Kéziratok vissza nem adatnak.
 Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

Megjelenik:
 Minden vasárnap reggel.
 Felelős szerkesztő: Dr. KERSEK JÁNOS.

A hirdetőket, előfizetőket s a reklám-
 cikkeket a kiadóhivatalba kérjük utasítani.
 A lap kiadója: NYITRAI és TÁRSA.

A szociális biztosításról.

Az alkalmazottak szociális biztosítása 1924. októberében törvényerőre emelkedett és az önálló keresettel bírók szociális biztosításáról szóló törvényjavaslat is már a képviselőház előtt fekszik. Mivel a jövő év folyamán mindkettőnek életbeléptetésével számolnunk kell, a törvény fontosabb rendelkezéseinek vázlatos ismertetése már azon óriási terhek miatt sem lesz érdektelen, amelyeket az új törvény gazdasági életünkre kiró. Oly kérdés ez, amely egyaránt érdekli az ipart, kereskedelmet és a mezőgazdaságot, mint munkaadókat, minden alkalmazottat, mert hiszen az ő jövőjükről van hivatva gondoskodni és az orvosi kart, mivel a biztosítás egész rendszere az ő vállain nyugszik. Hogy az intézmény horderejéről helyes képet nyerjünk, fel kell említenem, hogy 1,742.000 ipari és 851.000 mezőgazdasági munkás sorsáról van itt szó és a gazdasági élet 640,000.000 koronát kitevő összeggel lesz megterhelve, ami a termelést hozzávetőleges számításként $\frac{1}{2}$ %-kal fogja drágábbá tenni.

A törvény eredetileg a 287. § értelmében úgy az alkalmazottak, mint az önálló keresettel bírók részére egyidőben való életbeléptetést írt elő, azonban a szociálpolitikai bizottság ezen junktimot már feloldotta; a törvényhozás munkája igen hevenyézett volt és a javaslat nem szűrődött át eléggé szakemberek és testületek retortáján, amire törvényhozó rendszerünk mellett oly nagy szükség lett volna. A szociális biztosítás áldásos intézmény, amely lassanként minden kulturnép közkincsévé válik és bevezetése elől hosszabb ideig elzárkózni nem is lehetséges. S mégis Németországban a törvény életbeléptét szennvedélyes harcok előzték meg s Anglia is csak most készül munkásait szociálisan biztosítani. Azon törekvés, hogy jövőnket biztosítva lássuk és a gazdasági csőd ellen lehetőleg védekezzünk, igen régi keletű, mert a szellemi és fizikai munkás évtizedek folyamán egyaránt felőrli testi és lelki energiáját, többé-kevésbé kizsaratja munkaképességét és így szükséges, hogy aggság és időelőtti rokkantság esetére róla és családjáról gondoskodás történjék. Amit eddig az előrelátó ember jószántából megtett, azt a törvény most impera-

tive írja elő; csupán az volna kívánatos, hogy a munkásbiztosítás terén jelentkező visszaélések és kinövések ne diszkreditálják ezen szociálpolitikai szempontból üdvös, de pénzügyi tekintetben súlyos intézményt.

A régi munkásbiztosítási rendszerhez képest változás elsősorban annyiban áll be, hogy a betegség esetére való biztosításon kívül rokkantság és elaggás esetére is gondoskodás történik a biztosítottakról (1. §); az eddigi 13 bérosztály helyett 10 van rendszeresítve; a legalacsonyabb napi átlagos keresmény 4 koronában, a legmagasabb 36 koronában van megállapítva (12. §). Kimondja a törvény, hogy a befizetendő betegbiztosítási járulék a bér 5 %-nál többet nem tehet ki (159. §); az aggsági és rokkantsági biztosítás tekintetében 4 osztály van rendszeresítve (A = 430, B = 570, C = 710 és D = 880 kor. heti járulékkal, 158. §).

A szervezet a következő: a mostani munkásbiztosító pénztárak helyébe a betegbiztosító intézetek lépnek (23. §), amelyeknek szervei: a delegáltak közgyűlése, a vezető hivatalnok, felügyelő bizottság és igazgató (31. §). A delegáltak szavazó lapokkal listák alapján választják; a felügyelő bizottság 10-tagu. A betegbiztosítás által nyújtandó szolgáltatásokat a 95. és következő §§ írják elő: a táppénz változatlanul 52 hétig, de 3 napi carentia-idővel folyósítatik, vagyis a megbetegedés első 3 napjára az eddigi törvényes rendelkezéssel ellentétben táppénz nem jár; a gyermekágyi, szoptatási és temetkezési segélyek változatlanok maradnak.

A családtagok fogalmát a 95. § írja körül és itt változás csak annyiban van, hogy a biztosított taggal közös háztartásban élő személyek közül ezután a gyermekeknek a 17. életév betöltéséig van igényük orvosi ellátásra. Ha a táppénz élvező biztosított tag a táppénz kilizetésének beszüntetésétől számított 8 héten belül újból megbetegszik, megbetegedése az előbbi betegség folytatásának tekintendő (95. §). A kölcsönösség kérdését az egyes szlovenszki pénztárak között a 103. § rendezi, de kötelezi az illetékes betegbiztosító intézetet a felmerült költségek megtérítésére. A 105. § előírja, hogy a táppénz bizonyos esetekben 10—30 %-kal felemlhető (hosszabb tartamu meg-

betegedés vagy sok családtag esetén). A 141—153. §§ az orvosi ellátást és a kórházba való felvételt szabályozzák, a 196—215. §§ a választott bírósági intézményről szólnak, míg az önkéntes biztosítást a 250. § írja körül.

Az aggsági és rokkantsági biztosítás által nyújtandó szolgáltatásoknak, valamint az önálló keresettel bírók szociális biztosításának ismertetését egy későbbi közlemény számára kell fenntartanunk.

Dr. Laufer Lipót.

A világ-eseményekből.

A „Fram” fedélzetéről jelentik, hogy már lemondtak arról a reményről, hogy Amundsen és társai a légi uton térnek vissza. Azt hiszik, hogy Amundsen reptülőgépe megsérült és így kényszerítve van az északi sarktól a Columbia fokig az utat gyalog megtenni.

A perzsiai turkmán felkelés óriási méreteket ölt. A perzsa kormánynak bizonyítékai vannak arra nézve, hogy a felkelést a teheráni orosz konzul támogatja.

A Svéd Távirati Iroda jelenti: Az angol, svéd és braziliai kormány javaslatára a népszövetségi tanács egyik legközelebbi ülésének napirendjére kitűzik a román agrártörvényeknek a romániai magyar kisebbségre való alkalmazása kérdését.

Shanghaiában a sztrájk egyre terjed. Már 100.000-nél több kínai munkás sztrájkol. Több ezer kínai diák is a sztrájkolókhöz csatlakozott.

A népszövetség tanácsa június 8 án kezdődő ülészaka alatt az erdélyi és bánáti magyar telepek petícióját fogja tárgyalni, melyet márciusban nyújtott be Tornyai János ügyvéd. A kisebbségi ügyek hármas bizottsága, mely Angolország, Svédország és Brazília képviselőiből áll, azt javasolja, hogy a tanács tárgyalja a petíciót. Ez az első eset, hogy a magyar kisebbségek valamely petíciójával a népszövetség tanácsa foglalkozni fog.

A román kamarában jun. 4-én éjjeli ülésen verekedésre került a sor. A napirenden a házszabály megváltoztatásáról szóló törvényjavaslat szerepelt. A szavazás megakadályozására az ellenzék megszállta az elnöki emelvényt. A többség le akarta őket szorítani. Verekedésre került a sor. Az ülés berekesztése után az ellenzék külön ülést akart tartani, de abban megakadályozták, mire kivonultak az utcára, a parlament elé és ott tüntettek. Itt a csendőrség kergette őket szét.

A kínai zavargások. A belső kerületekben újabb zavargások voltak, melyek folyamán több tüntetőt megöltek és megsebesítettek.

Népszanatórium.

Szózat a kath. Nőegyesület n. é. tagjaihoz.

Forgatva a világtörténelem lapjait, tanulmányozom a nagy forgatagban szereplő egyének jellemét, tetteireit, szellemi kiváltságait, s ami a legfőbb céltudatos eszmék megvalósításában tanúsított szilárd eltökéltségüket, illetve test-szellemi munkakeresésüket a megfeszítést. Egyenlőre nem foglalkozom azzal, hogy az eszme, melynek megvalósításáért annyi tetterő és szellemi képesség kelt harcba, helyes vagy helytelen volt-e az összemérésnek vagy egyes nemzeteknek boldogulásáért érte-e el vagy romba döntve mindent csak a félrevezetett javszekelőket vagy a sirokat szaporította-e?

Annai tény, hogy az eszméért folytatott harcban tevékeny részt vett az emberiségnek mindkét neme, férfi és nő egyaránt. Azt is állíthatom, hogy a legvéresebb forradalmak tömegeiben látjuk a nőket, kik kivétel nélkül nőies jellegűek, mint Schiller mondja: „Da werden Weiber zu Hienen und mit des Panthers wilden Zöhnen zerfleischen Sie des Freundes Herz.“ Semmit sem tekintve, vallást, erkölcsöt, nőiséget, anyai mivoltukat lábbal tiporva a véres forradalmi zászlót kezükben hordozzák. Az is tény, hogy a férfibüszkeség eszme kiróppenséget önmagának tulajdonítja és ha rövid időre is világaluralomra törve a fennálló társadalom romhalmazára akarja kitérni győzelmét zászlóját. Így volt ez, már régen, amidőn az ész helyébe a szenvedély ragadta magához a hatalmat, az ihlettség, a lelki mélység és szív fenség fölé emelkedett a vérből táplálkozó érzékiség és szellemi dekadencia mellett a durva erőszakosság.

A legutóbbi események igazolják állításomat. A tömeges, bárkiből állott is, győzelmeskedett a szellemi tetterő fölött.

Erről beszél a világtörténelem egyik lapja, No, de lapozgassunk tovább! Keressük a nagy emberiség életének lényegpontjait, azokat a napugaras virányokat és mezőket, melyeken áthalad férfi, nő, öreg, ifjú sőt gyermek is s belső, talán fel sem fogott lelki boldogító érzésében, néha öntudatlanul áldotta az eget és a földet, melyet lábaival taposott. Mintha átszellemült lények mozogtak volna a

történet mezején, nem vészt, hanem örömet kiáltva, nem boldogtalanságot, hanem meleg eszmei érzést ölesztve, arra irányították ugyancsak szellemi és testi tetteireket, hadd legyen, ha ideig is a föld a lelki vigasz s boldogság hona. Mi szülte ezt, kinek az agyából kerültek ki azok a gondolatok, melyek az eget a földdel kötötték össze?! Vallásos mély érzülettel és annak bensőséges hatóerejétől teljesen átítatott lelkek, férfiak és nők mutatták a boldogság felé vezető utakat. És mivel? A hit világalán meggyújtott faklyájukkal és az isteni szeretettől forró szívük melegségével.

A romboló munka igen sokszor a dölyfős önönmagában bizakodó és csak önmagát istenítő férfiesznek a szüleménye. A büszke ész rideg és könyörtelen. Bensősége nincs, megleget nem ismer, önönmagát imádja és letipor mindenkit, ki hideg és rideg ambíciójának útjába áll és tovarohanásában, még ha vesztét is okozza, megakasztani akarja. Ez az ész önistenítése!

Ezzel szemben áll a meleg érzésnek, a gyöngéd mindenkit magához szorító, vallásból táplált és dédelgetett Génuszai, a női kedélynek, szívének minde a szeretet anyala, mely hű kísérője éjjel-nappal s mást nem süg a fölébe, mint Krisztusét és az emberekért mindent, de mindent — nem hivalkodásból, de szeretetből Ezek a lények, akiket a szeretet anyalainak alakították át a felforgatott világot, helyes szeretetmederbe szorították a megvadított férfiszíveket és föl felé, Ég felé irányították a földet kereső férfi tekintetet. Ilyenkor két hatalmas erő csap össze: a női gyengédségben rejlt, világokat mozgató szíverő és a büszkeségével hivalkodó és mégis gyenge férfi-tetterő. Az alkotás a nagy társadalomban, a történelem lapjai szerint a nők műve, amidőn a férfiak szívét átalakították és mintegy átszellemülten a tettek terére kényszerítették. Sokkal könnyebb munka a társadalom nagy épületének a ledöntése, mint annak helyes felépítése, de a legnehezebb munka a felépített társadalmi épületnek a belső összehangos és mindenkit kielégítő harmonikus berendezése. Erre csak női szív képes.

Julius Caesar vad természetű volt s ki szelidítette meg? Julia, feleségének meleg

szíve, mely vallásos és ihletes volt. Poppa már nem bírta Nerót megszelidíteni, mert maga is indulatos lévén, vallásos ihlettségre mit sem adott. Calpurnia a Caligulákat szelidítette meg, mert szívében mely vallásos érzület uralkodott. Ki békítette ki a dühöngő Olaszországot a pápával? Egy szegény siennai Katalin, ki apáca lévén királyokat vezetett és diadalmenetben a pápát Avignonból Rómába hozta. Ki alakította át a női világot? Egy Clara, egyszerű apáca szendéségével, szívének melegségével ki döntötte le Franciaország erősnek hitt bástyáit, mint egy Pompadour, a kéjelgő nő. És ki emelte ki a magyar nemzetet vergődő helyzetéből, mint Erzsébet királyasszony és ki véd meg bennünket a jelen világ nagy forgatagában az elpusztulás ellen, mint Mária, a mi Asszonyunk.

Igy kapcsolódik a föld az Éghez és így száll le az Ég a földre női szív alakjában és a női szív győzelmi erejével. És most engedjék meg hölgyeim, hogy ezen elmefuttatás keretében rátérjek Önökre is, akik kisd társadalmunknak szív Génuszai, szeretetet, örömet, lelkesedést, vallásos ihlettséget terjesztő lebegő anygalkái, kiknek lábuk nyomában fakad a Narcissus és Jacint kedvességét és lelki üdeséget jelentő virága, pajzánul mosolygó, mályva mindenkoron hitet jelentő rózsája és ami a legfőbb a szerényen meghűző ibolyának a jótettek terén messze messze terjedő illata. Hiábavaló sokszor a mi beszédünk, praedicationk, buzdításunk, ha nincs női szív, mely ezt befogadja és vehemens erejével, ellenállhatatlan tűzével terjeszti. Mit ér a nagy és hangos szó, ha siket fülekre talál. Mennyivel többet ér a halk süttetés, a Krisztusi szeretettől áthatott szív dobogásának az alig észrevehető hangja, mely férfiakat megremeget és megmozgat, és új világokat alkothat. A tespedt társadalmat egy ilyen szívből elhangzó kis dobogás rázza fel és áldozatokra készíti. Nekem úgy tűnnek fel Önök valamennyien, mint a régi olympusi világ pierydesei, akik hegyeket, völgyeket jártak be, hogy boldogságot hirdessenek, virágokat szórjanak kunyhó és palota előtt egyaránt. És nincs-e örömük benne, ha minden kunyhóban megmozdulnak a szívek és a büszke férfigyaban nemes gondolat támad? Ez az Önök műve — és ebben a

EGY ESZME INDUL.

— REMÉNYIK SÁNDOR legújabb verskötete. —

Úgy éreztem magam, mikor Reményik Sándor legújabb verseskötetét hozta a pósta, mint a mesebeli ember, kinek az Isten ölébe hullatott egy ragyogó csillagot. Előbb keblére zárta, hogy ne lássa senki, csak az óvá legyen, egyedül néki ragyogjon... S aztán egy hang azt súgta neki, hogy bűnt követ el embertársai ellen, ha rejtve tartja a ragyogó csodát. Nem szabad zár alá tennie, de ki kell nyitnia háza minden ablakát, hogy messze világítson, tündököljön, mindenkinek lehessen.

Oh én is először magam lapoztam át régen várt könyvemem, féltékenyen őriztem mástól, s csak akkor gondoltam embertársaimra, mikor enyém lett már mindegyik sora. Szépségek nyíltak ki a versek nyomán lekemen, egymásra halmozódva nőttek ki csodafák... és éreztem el nem bírom magam... Megrázom lelkem csodafait és néktek adom mind, mind a szépséget, mint Reményik Sándor költészete ébresztett bennem.

Aki ismeri Reményik Sándort, végtelen finom, szerény és szelíd lényét s utána olvassa költeményeit, az tudja, érzi, hogy Reményik költészete több mint művészet: hitvallás és minden költeménye lelkének egy darabja. Reményik Sándor neve ma fogalom, az ő költészete Erdély költészete, bánatában Erdély bánata zendül, reményessége Erdély törhetetlen jövőbe vetett hite.

A lélek legmélyéből feltörő, tiszteletet parancsoló fájdalom és hit szólat meg lantjának hurjain. A lelkünkhez szól, mindannyiunkkal rokon, egy hűt a pendit, minden magyar szív érzis s ösztöcsendül vele, minden bánat nemes veretet kap és minden lélek művészi hangot, szépséget, enyhülést. Lelkünk legbelsőbb hurjain játszik, lágy hangfogóval néha, hogy szépé, szelidé finomodjon a

bánat; utat mutat „Uj poétáknak adott hatalom” című művében:

Minekünk nem adatott hatalom
Eltéralkozni a sírok fölött,
S a bánatfából kivirágoztatni
Ráimadkozással az örömt.
A bánat egyetemes és örök.
És mely mint a világ,
— S talán nem is fontos hogy elvegyed
Vigasztalással a föld bánatát,
Csak az, hogy együtt bánkódjál vele.
Hogy meztelen, csupasz vallást
Irgalom palásttal borítsad be.
Hogy zajlását álomma finomítsd,
S éjjelét csillagolá ültessed te.
Hogy néma nyelvét beszédre megoldjad
És száraz kinyát könnybe kifakaszd.
Aztán — Istenre bízzad a panaszt.

Vállunkra borítva irgalompalástját, meg-
enyhült lélekkel visz tovább költészetének
ezt tükri műhelyébe, hogy megmutathassa
lelke csodátevő erejét, hogy elmondhassa mi
az ő költői feladata:

Mert én vagyok a foglalat,
Mely minden arcról egybegyűjti
Az ő testvér vonásokat,
És én vagyok az ötvözet,
Amelyben tűz a vízzel összefér,
S a híd mely átvezet
S a saroktól a trópusokig ér
És én vagyok, ki az ellentmondások
Minden dárját a szívembe mártom,
Mint elnyugoznak mozdulatlanul
A vérem árán — egymással, egymáson.

Elvisz a fekete fűzek közt folyó Léthé-
hez, megmutatja a feledés vizét, — szinte
kinyújtjuk feléje karunk, hogy merithessünk
belőle, mikor megszólal, mint lelkiismeretünk
szava:

Vagy van szíveteknek egy sebe?
Mély és örök
Mit nem fedtek be dübörgő rögök?
Mi folszakadt
A föld alatt,
Amit akartok magatokkal vinni,
S melyre nem lehet
Melyre nem szabad szent feledést inni!

Lelankad a kezünk és elfordulunk a
boldog folyótól.

Búcsúzó szívvel, könnylepett arccal ha
elhagyunk egy megszentelt helyet s úgy
érezzük, mindent elvesztettünk, vizgáztól
hangot csendit fülünkbe, a szívünkig ér:

Omnia mea mecum porto...
Bennem van mindennek a mennyországa,
Aminék temetője lett az élet,
Bennem jár az angyal a harsonával
És hirdeti az örök idővésséget,
Mindenenem magammal hordozom
És ami enyim volt, enyim marad
Innen is, túl is a csillagokon.

S ha kínzó miértekre nincs felelet, csak
fájdalom a lelkünkben, karöltve a szeretet
apostolával magyarazatot ad, enyhítő forrást
nyit. Talán egyike a könyv legszebb költe-
ményeinek a „Szoborleplezés” című, mely-
nek alapeszméjét Prohászka püspök gyönyörű
gondolata adta: „Valahányszor szemfedő
borult a testre, mindannyiszor lepel húll le
a lélekről. És ha ez a lélek nagy és fényes
gondolatok hordozója volt, akkor a temetés
nem gyász, — hanem diadalünne, mert
hiszen szobor, — azaz lélekleplezés.”

Mi történt itt, mi is ment végbe hát?
Egy állvány leotér. Gerendázatát
Az ácsleányéknak szerzeszéjjel viték,
Egy állvány leotér. Ennyi az egész.

Most páncl nélkül fénylik a vitéz.
Pajzsot nem hord és dárdat nem emel.
Egy állvány leotér. Ennyi az egész,
Egy állvány leotér. S lehallt a lepel,

Itt állunk pusztán, meztelenül.
Itt állunk pusztán, csak lélek vagyunk.
De megláttuk, mi rejtve volt belül,
Megláttuk halhatatlan alakunk,
Márványba vésett, örök önmagunk!

Ez a márványarc talán int és vádol
De benne hősök kiáltása dermed
És róla bölcsnek mosolya világot
És rajta költők álma ünnepel.
Ez arcot rozsdá nem fogja sem átok —

nagy munkálkodásukban ne feledkezzenek meg én rólam, aki önmagának mit sem kérve, csakis az Önök istenálódta közreműködésüktől és szerény munkásságuktól várja élete nagy eszméjének megvalósítását, a szegény nép szanatóriumának létesítését és a szegény papok Otthonának biztos megalapozását. Hadd forrjon össze a szegény nép lelke a pap hevetülével és a társadalom érzelme a Krisztus szeretetével.

Mit is akarok? A felelet rövid. Az Önök közreműködésével és támogatásával oly Nép-szanatóriumot létesítenék még pedig itt a Szlovénországon fekvő Borosznó fürdőben (Besztercebánya közelében), ahol a leg-szegényebb ember is hajlékot és kezelést talál a természetes gyógymódok legmodernebb felhasználásával. A szegény ember ne ácsorogjon fényes kapuk előtt, amelyek csak gazdag juthat be, hanem lépjen be az isteni természet nagy csarnokába, mely mindenki előtt nyitva van és élvezze, amit Isten mindenkinek adott, a nagy Természet csodás erejét.

A papok között sok a szegény, sok a kimerült. A szegények sokszor úgy szerepelnek, mint a páriák. Ezekről nem szabad megfeledkezniük, ők is üdéséget, életmeg-hosszabbítást, felvidulást, testi-lelki vidorságot követelhetnek. De hol nyerjék meg, ha nincs megtakarított pénzcsékjük. Gondoskodjunk ilyenekről is, hiszen a meleg szív nem nézi a személyt, hanem tisztán a jó cselekedetet.

És most kirukkolok a kívánsággal. Úgy hallom, hogy a növegyesületnek 50 000 tagja van. Ez egy oly hadsereg, mely tisztesen felülmúl minden római és görög Amazon sereget. Istenem, ha ez megmozdul s meleg kezével gyűjti a tagok között az öt-tíz koronás adományt, mit nem teremthetnek? A szív sohasem nézi mennyit ad a kéz, hanem azt, mennyire képes benső érzelme Erre az utolsó kijelentésemre fektetem akciónak és az Önök akciónak a súlypontját. Szeretném életemben legalább egyszer látni a szellem és a szív egyesüléséből származó harmóniát. Mert e nélkül sem a társadalmi, sem az egyes családi élet boldogsága nem érhető el. Harmonia a lélekben, vagyis a gondolatok egységes tömör-

tésében, harmonia a szívek folytonosan váltakozó érzelmeinek tömkelegében vagyis az ész által dirigált egységesítésében, harmonia a léleknek fölfelé való önálló törekvésében, harmonia a szív tüzeinek fellángolásában, harmonia az embernek Krisztus iránti szeretetben és felebaráti vonzalomban és mindkettőnek céltudatos, nem üres, de tevékeny a társadalomra kiható egységesítésében rejlik a társadalom, a család, az egyes sőt, ami a legfőbb: az Egyház biztonsága és boldogsága. Mindezt az Önök kezébe rakom le és áldott kezük magvetésétől várom úgy a saját eszmém, mint a szegénység reménységének felvirulását illetően a szeretet virágának a tavasz elején való kibimbózását.

Azt gondolom, megértettek. Megadtam az eszmét. Önök gondozzák, terjesszék és hozzák virágzásba. En szvt. Pállal mondom: Ego plantavi (én ültettem), Apollo rigavit (Apollo öntözte) et Deus incrementum dat (és Isten adja a növekedést.) Adja az Eg, hogy így legyen!

Legszívélyesebb üdvözléssel a hölgyeknek.

Dr. Zelenyák János.

Különfélék.

Minden virág lelkesedjen.

Zöldbe szökken tavaszi erőknék így beszéltek:

Csak nyúljatok ki, csak nyúljatok ki, szélteben-hosszában pezszegetek, szélteben hosszában lobogjatok és daloljatok már merészebb, tisztább éneket, szivesebb, igazabb éneket — és öleljétek magatokhoz a síró csirákat, a síró csirákat végtelenül szerezsetek, a síró csirákba lendülteket adjatok, hogy önbecsülésük kifakadjon, hogy nőni vágyásuk megduzzadjon, mert minden síró csiráért kár, kár... Minden csira lombra méltó s minden csira lombra vár, lombra vár és álmodik, nyugtalanul álmodik. Óh ne hagyjátok álmodni a csirákat tavaszi erők, mert minden álom rossz álom, minden álom veszteség.

Szítsátok a remegést, virágrért való remegést, mert sok virág kell, mert sok virág kell s minden virág piros legyen, piros legyen, mint a vér, minden virág lelkesedjen, lelkesedjen szüntelen.

— jaj. —

— **Egyházmegyei gyűlés.** A barsi evang. egyházmegye június 4-én tartotta évi rendes közgyűlést Láván, melyen a kiküldöttek szép számmal jelentek meg. A közgyűlést Bodó János esperességi felügyelő nyitotta meg. Az esperes évi jelentése fölétele az egyházmegye életét, az egyházközségek belmissziói tevékenységét, áldozatkész-ségét. A körmőcbányai egyház internátust létesít 20 középiskolai tanuló számára, amit már ez év szeptemberben szándékozik megnyitni. Az alsószélesényi egyház telepelek révén 50 lélekkel szaporodott meg az egyházközségek zámadásairól és költségelő-irányzatáról Medvegy Sándor felügyelő referált. Hosszabb vitát váltott ki az a kérdés, hogy a nyugati egyházkerület Pozsonyban állandó püspöki székhelyt állítson-e fel s a másik, hogy az eddig évenként egyszer tartott kerületi és egyetemes gyűlés helyett ezentúl kerületi gyűlést minden második évben s egyetemes gyűlést pedig minden harmadik évben tartsanak-e? A közgyűlés az állandó püspöki székhely felállítását nem ellenzi, ha a gyűlekezetek nagyobb anyagi megterhelése nélkül keresztül vihető. A gyűlések redukálását helyesli, de törvényileg kimondandónak véli, hogy ha három esperesség kívánja, akkor kerületi és egyetemes gyűlés bármikor összehívható legyen. — A közgyűlés előtt ülésezett a gyámintézet, mely Kosztolányi István világi elnök megnyitása után, beszámolt az elmúlt év munkájáról. Közel 1000 koronát adományoztak az egyházközségek gyámintézeti célokra. Végül meg kell említenünk, hogy a gyűlés előtti napon este 6 órakor belmissziói ünnepély volt, melyen Holcsik János körmőcbányai evang. lelkész mondott buzdító épületes beszédet az igazi keresztény életéről, mely a szeretetben nyilvánkozik meg.

— **Érettségi vizsgálatok.** A helybéli áll. ref. reál gimnázium magyar mellék-osztályaiban az érettségi írásbeli vizsgálatok

És elmúlhatnak tőlünk a világok —
De ez nem múlik el.

Talán tovább időzöm a könyvismeret-tesnek ennél a részénél, mint kellene de szeretném hű képt adni, — szeretném mindenkinél a kezében látni ezt a könyvet, — hogy tanuljon belőle imádkozni:

Vigyázzatok ma jól mikor beszéltek
És ahittal ejtsétek a szót
A nyelv ma nektek végső menedéketek . . .

E drága nyelvet porrá ne törjétek
Ne nyúljon hozzá avatatlannal
Senki: ne szaggassatok szirmait
A rózsafának, mely hóban virul
Úgy beszéljen ma ki-ki magyarul,
Mintha imádkozna,
Mintha aranyat, tömjént, myrrhát hozna!

Van Reményik Sándor könyvének egy része: „Nagy férfiak — Bús végzetek” címe alatt gyűjtötte itt össze a költő Luther, Petőfi, Madách, Pákh Alberthez írott költeményeit. Csaknem mindegyik hihetetlen hatást vált ki az emberek lelkéből, hogy mennyire, bizonyítja „Petőfihez” című ódája, melyet Rozsnyón szavaltak el s a közönség, mint egy ember visszhangozta a költemény alap-gondolatát.

Feltűnő a nagy ellentét a mi a költő művei között van, mikor az eszményei s mikor önmaga, tárgya költeményeinek. Hogy zúg, tombol, mily erővel szól, míg ideáljairól beszél, mily színes, ezer-zavú, mikor testvéreit vizsgálja s mily végtelen elhaló, fájdalomosan szerény a hangja mikor magáról énekel.

Milyen biztatón, rábeszélőn mutatja meg nekünk a víz színét alig is érintő fecskéket, tegyük mi is így a bánatunkkal:

Ha akarsz lenni kicsit boldogabb
Tartsd kissé távolabb a dolgokat
Magadtól — s nem fognak gyötörni
Nem fogsz a peccákok jeteit zátányán
Boldogtalan hajó te összetörni.
Ne ismerkedj meg a dolgok lényegével

Csak friss hamvával, csillogó színével
Úgy mint a fecske a viztűkrével.

Biztató ígért a hangja míg másnak
beszél, csupa csüggedő önkínzás, ha ön-lelkébe nézve keres igazolást és feleletet. Istenem, ha minden költő ily túlzott lelkiismeretességgel és ily kérlelhetetlen kritikával bírálná önmagát, — nem lennének csak nagy költők a világon

A legszebb költemény, mely valaha öm-carcangoló kétségek nyomán született a „Césártól — Lázárig” című:

Az én verseim amikor születnek:
Bíborban születnek.
Fejedelemnek öltözeti őket
Teremtő hite a boldog szülőnek.
Koronát illeszt mindek homlokára,
Születésnapján egyikük sem árva.
Alakjuk, arcuk imperatori,
S én szinte-szinte elküldöttem:
Lelkek vigyázz! Glédába állani.

Óh születésnap, első ragyogás! . . .
Másnap a kedves gyermek már be más!
Fakál a bíbor, kopik az arany,
A búzke ternet sem hibátlan.
A márvány arcon szeplő tűződik —
Nyomán szemembe égő könny szökik.
S aztán — ha tüntek hetek, hónapok:
Meglátok egy roskatag alakot,
Lázár az, vállán koldúsarisznyával,
Lelkem botjóján tündezik áltál.

S ahogy közelg a ráncos arcú vén
Kopogó koldúsbotjával felem,
Hátrálnék előtte reszketegen,
Tagadnám: ez nem az én gyermekem!
De használnam — közelg s csontombba ás
Ez a velőgik fájó látomás.

Nekem koldús. — De szemé-tükren másnak,
Ki tudja, hátha megmaradt királynak? . . .
O lélek, édes, drága rokonlélek,
Akárki légy is szánj meg engem kérlek.
Egy bíborfoszlányt, hogyha látsz még rajta,
Ha nem halottí-fakó még az ajka,
Ha vet még egy csillámot koronája
Ó szólj! Mezváltó szód Isten megáldja.
Lázáromat, míg inai remegnek.
Szépítsd, szilárdítsd vissza a szememnek.

S ha meghalt volna csodatevő kart tárj,
Retentő hangon a sírba kiáltás be:
Lázár, Lázár, emelkedj fel és járj!

Forgatom könyvem lapjait s keresek
valamit — asszony vagyok — keresem a
szelmet a mindenütt jelenvalót, a minden
győzedelmeskedőt . . . és csendben, meg-
bújva egy szerény kis dalban élelem borúlnak
a „Bimbóban maradt szerelmek”:

Bánatra nyíltak volna
És biztos hervadásra.
En elítéltem őket
Bimbóban maradásra
Bánat így is kiser,
De mosolygóbán a bánat,
Ha meglátok tegyüket
Gyász s győzelem jelenék
Szívemre e ki nem nyílt rózsáját!

Az egész költemben ennyi: — ez a finom
el sem kezdődött álom — amelyek talán ép
azért imádságosan szép és örökéletű.

De van a kötetben egy versciklus: „A
beépített lélek”, ennél szebb, eszményibb
piedesztált nem emeltek még érzésnek soha.

Végül lapoztam Reményik Sándor köny-
vét s most látom mily keveset, milyen na-
gyon keveset tudtam belőle adni . . . Vissza-
adhatja egy parányi vízcsöpp a tenger szép-
ségét? S egy porszemnyi arany felér-e egy
aranybánya gazdagságával? S vajjon siker-
ült-e csak megközelítőleg is jellemezni a
költőt, költészetének kiragadott tükördarab-
jaiban úgy, amint lelke mevetődött a képe?

„Egy eszme indul”. Elindult, hogy hódítson, — hogy vigasztaljon, bátorítson, győgytson! Ennek az eszmének, ennek a főhőhöz köntösű jobátrának mindentől el kell jutnia, hol bánat vár vigasztaló szót, beteg szív keres gyógyulást és csüggedő lélek reménységét.

Madame sans gêne.

május hó 17., 18. és 19-én folytak le. Irásbeli tételek a magyar nyelvből a következők voltak: 1. Jókai Mór és az egykorú regényírók. 2. Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlásának okai. 3. Az emberi hang mechanikai utánzása és távolbvitelének megvalósítása. — A szóbeli érettségi vizsgálat június hó 15.—17. napjain lesz *Konss József* luceneci áll. ref. reálgimnázium mellékosztályai igazgatójának előnölkete alatt — A nové-zámkyi községi kat. reálgimnáziumban szóbeli érettségi vizsgálat június hó 9.—13. napjain lesz *Jendrassák József* rozsnayvai gimn. ig. elnöklete alatt Ugyanazokon a napokon lesz érettségi vizsgálat Komárnóban is *Jančovič Ferenc* bratislavai igazgató elnöklete alatt. — A sáhyi magyar tannyelvű reálgimnáziumban a június 9.—10-én megtartandó érettségi vizsgálatokon Dr *Hattala István* országos iskolai inspektor elnököli.

— **Költői jubileum.** *Kemény Lajos* ósgányi evang. lelkes, a meleg szívű vallásos költő május hó 28-án tartotta 40 éves jubileumát. A családi ünnepségnek szánt jubileumon a költő ismerősei, tisztelői és jó barátai nagy számmal vettek részt, hogy lerójják szeretetük adóját a költő iránt. A szlovenszki magyar evangélikus szövetség is képviselést magát az ünnepségen s *Egyed Aladár* titkár köszöntötte az ősz költőt, kinek az Evang. Lap hasábjain sok szép költeménye jelent meg. Városunkban is sokan ismerik *Kemény Lajost*. Lapunk is közölte néhány versét. A jubiláns költőnek mi is üdvözlőtünk küldjünk s kívánjuk, hogy magyar sziveket még soká bátoríthasson, buzdítson és vigasztaljon.

— **Haláleset.** Egy, a távolba szakadt régi lévai jóbarátunk elhunytáról vesszük a gyászírt. *Barsi Leidenfrost Károly*, a lévai uradalmat a múlt század végén haszonbérli Leidenfrost család egyik köztisztelőben álló tagja május 29-én Pustacsevény 53 éves korában elhunyt. A boldogult városunk szülötte és fia volt néhai Leidenfrost Károlynak, a kinek a lévai uradalom mintagazdasággá való felvirágztatásában oly nagy része volt. Még ifjú korában elszakadt a várostól, de mindig meleg érdeklődéssel viseltette szülővárosa iránt. Legutóbb Pustacsevény gazdálkodott. Földi maradványait május 31-én nagy részét mellett helyezték örök nyugalomra a nyáregyházai evang. temetőben. Halálát özvegyén *Leidenfrost Károlyné* szül. *Hajduka Ellén*, *Károly* és *Micike* gyermekein kívül testvérei és kiterjedt rokonság gyászolják Nyugodják békében.

— **Kedélyes délután.** A Lévai Férfi Mária Kongregáció 1925. év június 11-én, — kedvezőtlen idő esetén — június hó 14-én *szórakoztató délutánt* rendez, 2 órai kezdettel, a piarista rendház kerthelyiségében. A program szerint d. u. 2—5 ig közös kugli verseny. Ezután 5 órakor szinelőadás lesz, mely alkalommal színré kerül: I. „A beteg”, vigjáték I felvonásban. II. „A drágaság”, humoros játék I felvonásban III. „Elsje”, vígjáték IV. „Árva Bandi”, énekes népszépmű 3 felvonásban. Belépti díj nincsen. Műsor 3.—K. Megvétele kötelező. Felfűzetéseket köszönettel fogad a vezetőség.

— **Népgyűlés Horhiban.** Az Országos Magyar Kiszáza, Földműves és Kisiparos Párt Pánkösd hétfőjén délután 3 órakor népgyűlést tartott Horhiban, amelyen *Szabó S. Zsigmond*, *Bazsó Kornél* és *Beinrohr Dazsó* kiküldöttek vettek részt. Elfogódottan, szinte meghatottsággal küzdve beszéltek a szónokok. A lörhetetlen ragaszkodás megnyilvánulása okozta ezt, amellyel a hivatalosan szlováknak deklarált fajú lakossága csüggy a magyar eszmékért küzdő Párt mellett Őseik, a régi magyar nemesek vére heviti az utódokat is; nem felejtették el, hogy a Pomothary, Udvardyák és hasonló nevék magyarok voltak és maradnak is. Ennek hangzatosítása mellett kitértek a szónokok arra is, hogy a nemzeti érzést nem lehet rákényszeríteni valakire; nem lehet a nemzetiséget hivatalból megállapítani, hanem azt mindenki saját maga tudja és érzi a legjobban. Hibáztatták, hogy mesterségesen akarunk éket verni a magyar és szlovák nép közé, de legjobban Horhi példája mutatja, hogy ez meddő erőlködés csupán, mert az ezer éven át testvéri egyet-

értésben élő nemzeteket nem lehet máról-holnapra egymás ellen uszítani, hisz tudatában vannak annak, hogy a kölcsönösen egymásra utaltságnak érzése parancsolónan megköveteli az ezeréves hagyomány ápolását és fejlesztését. Minden nemzet a saját nemzeti jellegének megővése mellett is beláthatja a más nemzet jogos kívánságait; nem lehet nemzeti ellentét ott, ahol a felebaráti szeretet hatja át az embereket. Azt csak becsülni kell mindenki, ha fajához, nemzetéhez ragaszkodik és megvetésre méltó az, aki haszonleséssébből képes megtagadói őseinek emléket. Maga a fenkölt lelkű köztársasági Elnök is kijelentette, hogy az elnemzetlenítés a legnagyobb bűn. Leikes, de egyben megilletődött hangulat uralkodott a gyűlés egész példás lefolyása alatt, ami különösen fokozódott a lévai titkár rövid szlovák nyelvű buzdításának hallatára.

— **Egy fiatal asszony tragédiája.** *Antal Lajosné* szül. *Ördögh Erzsébet*, *Antal Lajos* bessei tanító felesége május hó 30-án fogópisztollyal szíven lötte magát, úgyhogy nyomban meghalt. Végzetes tettének okát senki sem tudja. Az alig 32 éves, viruló szép fiatal asszony egyetlen leánya volt *Ördögh Lajos* vendéglős, köztisztelőben álló lévai polgártársunknak, s csak pár hónap előtt ment férjhez. Csendes, szelíd lelkű leány volt, aki előtt még ott volt az élet minden öröme. A kiszámíthatatlan sors keze másképp intézte sorsát s önként dobtta el magától az életet hozzátartozóinak mélységes bánatára. Mely gyászba borult édes atya a kedves leány holttestét Lévára hozatta s Pánkösd hétfőjén a családi házban temették Léva város közönségének nagy részvete mellett. Halálát férjén kívül édes atya *Ördögh Lajos*, két fivére ifj. *Ördögh Lajos* és *Ördögh Gyula* gyászolják. Nyugodják békében.

— **Uj bírő.** Az igazságügyi kormány *Sandner János* Ernő bírő a lévai járásbíró-sághoz helyezte át, ki állását a héten elfoglalta.

— **Eljegyzés.** *Martinka Józsi* (Ujbánya) és *Hochsteiger János* (Léva) jegyesek.

— **Pártkönyvelés Léván.** Az Orsz Magyar Kiszáza, Földműves és Kisiparos Párt lévai helyiszervezete ma f. hó 7-6 n d. e. 11 órakor a ref. egyház tanácstermében rendez évi közgyűlést tart. A gyűlés nyilvános

— **Mit tud az inas?** Egy helybeli jönevű kereskedő cég egyik tanulójanak az az ölete támadt, hogy a közeledő tanonciskolai munkakiállításra reklám-autót készített — miniatúr kiadásban; rajta különféle fűszer-és csemege árak, u. m.: cukor, kávé, rum, tea, lencse, borsó, liszt, dara stb. I *A Bars* mult számában említett arra fiú, — tanító árva — a mesterségéhez tartozó kárpitos munkán kívül mintegy 50 drb képpel fogja emelni a kiállítás nyírvját. Ezek közül a legnagyobb szabásu a *Krisztus Pildtus előtt* c. kép; a többi: tironi kép, csendélet, tájkép, vízfesték, árnykép, tollrajz, tollkép és szénrajz. Hany éjszakát kellett a szegény árvának átvirrasztania, míg e sok képet elkészült? Ezeket csak a műhelyi munka bevégeztével dolgozhatott. A kiállítás rendezői számitanak arra is, hogy a környékbeli tanítók az elöirt iskolai kirándulásaikat a kiállítás megtekintésével kapcsolatosan eszközlik.

— **Gyászír.** Ismét egy kedves, szép virágot tépett ki az élet kertjéből a könyvtelen halál. Mély részvételt értesültünk, hogy *Somogyi Mariska*, özv. *Somogyi Antalné* sz. *Lovas Mária* hajadon leánya élte tavaszán, alig 22 éves korában e hó 4-én hosszu hervadás után elhunyt. Szemefénye volt özvegy édesanyjának, mintaképe a jó és kedves leány, akit az élet még sok szép örömmel kecsegtetett. De a jó Isten másképen akarta, a földi szép virágot átültette az ő mennyei virágos kertjébe, hol az angyalokkal együtt dicserje az Urat és öröz angyala legyen földön maradt szeretteinek. Temetése e hó 5-én ment végbe kiterjedt rokonság, leányapjások és nagy közönség részvete mellett. Gyászba borult édes anyja és egyetlen fivére következő gyászjelentésben közlik a bájos gyermek csendes kimúlását: özv. *Somogyi Antalné* sz. *Lovas Mária* ugy a

saját, valamint fia *Lajos* és az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudtja, hogy forrón szeretett egyetlen leánya illetve testvér *Somogyi Mariska* életének 22. évében, folyó hó 4-én reggel 6 órakor hirtelen szívenes és a halotti szentségek átjatos felvétele után jobblétre szenderült. Drága halottunk földi maradványait f. évi június hó 5-én d. u. 5 órakor a róm. kath. sírkertben helyezték örök nyugalomra. Az elhunyt lelki üdvéért az engesztelő szentmise f. hó 6-án reggel 7 $\frac{1}{2}$ órakor a plébánia templomban fog a Mindenhatóknak bemutatni. Léva, 1925. június 4. Áldás és béke emlékére!

— **Hénnel Gusztáv** a pesti, wieni, müncheni és amsterdami tárlatok kiállító festőművészenek képkiallításán (a városháza nagytermében) eladja mérsékelt áron szlovenszki, magyar, olasz, sveiz és hollandiában festett képeit. A kiállítás ma vasárnap este 8 órakor zárul. Nyitva 9—1 és 3—8 ig. Belépődij 2 Kc, családjegy 5 Kc

— **Faragó Ödön szlovenszki magyar színtársulatának heti műsora Léván.** Vasárnap d. u. — *Mézeskalács*. Emőd Tamás — Szirmai sláger operettje. Főszereplők: *Járay Sándor*, *Horváth Böske*, *Ferenczy Marianne*, *Révész Ilonka*, *Heggyessiné, Bellák Vágó*, *Farkas* és *Szigeti Jenő*. — Vasárnap este — *Huncut a lány*. *Stolz Róbert* filmbemászó zenéjű mulatságos operettje, melyben szenzációs alakításokat mutatnak be: *Ferenczy Marianne*, *Horváth Böske*, *Járay, Bellák* és *Szigeti*. — Hétfő. — *A nagyhercegnő és a pincér* (premier). A bpesti *Bélvárosi Színház* nagyszerű vigjáték-újdonsága, melynek főszerepeit *Gaal Annie*, *Nagy Erzsé, Révész Ilonka*, *Vadnay János*, a színház kiváló lírai szerelemese, valamint *Unghváry Ferenc*, *Rákosi, Hegyesi* és *Farkas Pali* adják. — Kedd. — *Hollandi menyecske* (operett repriz) *Zöldhelyi Annus*, *Horváth Böske*, *Járay, Bellák* és *Farkas* főszereplésével. — Szerda. — *Olasz asszony* (premier). (Szénes Béla hallatlanul szellemes vigjáték-újdonsága. Cimszereplő: *Gaal Annie*, valamint a vigjáték együttes kiváló tagjai, élükön *Vadnai, Unghváry Ferenc*, *Révész Ilonka*, *Farkas, Rákosi* felléptével. — Csütörtök u. *Kamélias hölgy*, *Dumas* nagyhatalmú drámája, a cimszerepben a kiváló *Gál Annievá*. — Csüt. este. — *Legénybúcsú* (operett repriz) *Járay, Zöldhelyi*, *Horváth Böske*, *Révész Ilonka*, *Farkas, Bellák Miklós* és *Szigeti* felléptével. Vezényel: *Fischer karnagy*. — Pénteken. — *Nótás kapitány* a szezon legnagyobb sikerű magyar levegőjű operett-újdonsága, mely Budapesten kétszázszor került színré osztatlan siker jégében. Itt először kerül színré. Bizonyosra vehető, hogy a lévai közönség is méltánnyolva a kiváló hírnévnek örvendő operett elsőrendű szereposztását, elővételben fogja helyeit biztosítani. — *Zöldhelyi, Ferenczy Marianne*, *Horváth Böske*, *Feleky Rezső*, *Bellák, Farkas Pali*, *Vágó* és *Szigeti* nevei kellő garanciát nyújtanak arra, hogy a *Nótás kapitány* itt is frenetikus sikerben lesz része és a nagyszerű előadásban a publikum minden rétege gyönyörködni fog. Az előadást szombaton és vasárnap megismétlik. 4—10 éves gyerekek, akik a *Nótás kapitány* és a *Marica grófnő* operettekben szerepelni óhajtanak, azonnal jelentkezzenek a színháznál. Az esti előadások pontban 7 $\frac{1}{2}$ órakor orvétel nélkül megkezdődnek.

— **Meghalt a szlovenszki hírlapírók nesztora.** *Weisz József* lapszerkesztő Nyitra 90 éves korában elhunyt. *Weisz* a legöregebb szlovenszki újságíró volt. 60 évvel ezelőtt alapította a „Nyitrai Lapok” c. hetilapot, melyet még az utolsó időben is teljes életenergiával szerkesztett. Temetése imponáns megnyilvánulás közepette ment végbe.

— **A hadikölcsön értékelése a vagyondezmánál.** A hadikölcsön értékeléséről szóló törvény szerint azok, akiknek vagyondezmája alá eső vagyona nem haladja meg a 25 000 koronát, másrésztől hadikölcsönű 125 000 koronánál nem nagyobb, hadikölcsönüket állami kárpótlási kötvényekkel kicserélhetik. A vagyondezmája alapjául szolgáló vagyon értékelésénél a hadikölcsön 30 százalékban beszámíttatik. Akinek például 20.000 kor. vagyondezmája alá eső vagyona

és 20 000 kor. hadikölcsöne van, az ebből a hadikölcsönből 16 000 koronát becsérélhet. Ez a 16 000 korona 30 százalékkal értékelve, kitesz 4 800 koronát, ezt hozzáadva a 20 000 kor. vagyonhoz, lesz az illetékes 24 800 kor. vagyonedzéma alá eső vagyon, mely tehát nem haladja meg a törvényes vagyonhatárt. A becsérélt 16 000 koronáért kért 11 730 korona névtétű kárpótlási kötvényt (a hadikölcsön 75 százaléka), mely a tulajdonosnak 3 százalékos kamatot hoz. A fennmaradt 4000 kor. hadikölcsönt kárpótlás nélkül át kell adni az államnak.

— **Vendéglősök és kávéosok kongresszusa.** A szlovenszkoói vendéglősök és kávéosok szövetsége f. é. augusztus 26. án és 27. én Pozsonyban a Dunavásár keretén belül országos kongresszust tart.

— **Angol szombat.** A Lid. Nov. értesülése szerint az állami tisztviselőknél bevezetik az úgynevezett „angol szombat” rendszert, amely abból áll, hogy a tisztviselők szombaton csak déli 12 óráig dolgoznak, azután hétfő reggelig szabadok. Az elmaradt szombat délutáni órákat a hét folyamán kell kipótolniok.

— **Az egyetemi hallgatók katonai bevonulásának újabb elhalasztása.** Azok az egyetemi hallgatók, akik az évi október elsejéig katonai tényleges szolgálataukra halasztási engedélyt kaptak s emez időpontig tanulmányaikat még be nem fejezték, újra kérhetik halasztást. Az erre vonatkozó kérvényeket júliusban, legkésőbb augusztus 1. éig be kell nyújtani. Később beérkezett kérvényeket elutasít a nemzetvédelmi minisztérium s az illetőket 1925. október elsejére feltétlenül behívják a tényleges katonai szolgálat teljesítésére. A kérvényhez mellékelni kell: az elmulasztott tanévben végzett tanulmányoknak bizonylatát, valamint az utolsó elhalasztásról szóló katonai okmányt és a katonai igazoló okmányokat.

— **Népgyűlés.** A lévai kommunista párt f. hó 1. én Pünkösdi hétfőjén a főtéren agitációs népgyűlést tartott.

— **Árpa- és vetőmag kiállítás.** A pozsonyi terménytőzsde a Dunavásár alkalmával (augusztus hó 23. tól szeptember 2. ig) árpa- és vetőmag kiállítást rendez.

Dedek és Opl műépítészeti irodáját Béli u. 8. szám alól mai naptól Massaryk (Széchenyi) utca 8. szám alá helyezte át.

Bodnár Zsigmond bölcséletéről.

írta: Dr. BÁNYAI REZSŐ.

Értékdús perspektivákat és felfedezőket tár elénk Bodnár Zsigmond bölcséleti elméletével. Új utakat, új lehetőségeket mutat szellemi haladásunk túsós bokrokkal telít és kopár mezőre s im e kopárság, a szenvedések, akadályok síkján hiába ring el érces szava a meggyőző igazság jelmezében; nem értik meg, de meg csak meg sem hallják. Mint embert, mint politikai egyéniséget nem ismerem, melynek esetleges merev szélsősége támasztotta fel a közönyösség, a megvetés magas falát, de már a „Szellemi Haladások” c. könyvében is összefoglalt cikk-sorozatokat élesen sugározta elem szellemi mélységeinek valóságát. Még valoszinűbb, hogy a történeti dokumentumokkal alátámasztott, örökérvényű törvényének elismeréssel és értékeléssel telet elfogadását lehetetlenné tette a kritikus történeti időben való fellépése, szereplése, mit különben mélyen szántó elméletével a cikkek sorozatán alátámaszt.

Az ő fellépése is ugyanis a reakció, a nemzeti szellem időkorlátaiba esik, melyben pedig szükségeszerűleg az új eszmék, új távlatok feltárási nem találnak felkarolásra. A fejlődés az akció és nyomában hágo reakció örökös küzdelmének változó, mely heves és dacos öszecsapsásból hol az akció, hol pedig a reakció kerül ki diadallal. Mindkettő nélkülözhetetlen, sőt szükségszerű a normális hullámokban továszó evolúcióhoz, mert surlódások, ritmusos mozgások nélkül megszűnne a sokoldalú, színes élet. Megszűnne a küzdelem hiányában a nyelvnek,

művészetnek, különféle tudományoknak a magas cél felé tendáló állandó haladása; lakonikusan pangana minden kulturális élet, melyet csak az akció és reakció periodikus lökései és kilengései tarthatnak fenn.

Az akció, vagyis az új eszmék időtere különösen az idealizmusnak kedvez. Benne lángolnak fel a konzervativizmust radikálisan felforgató új eszmeáramlatok (szociális, bölcsészeti stb.) A reakció, vagyis a nemzeti szellem korábban gyökeret vert a realizmus s míg az első felében, mely az új eszmékkel való megbirkózás idejére esik, a legnagyobb államférfiak bukkannak fel, addig a második felében a legelőkelőbb tehetség sem tud valami nagyot alkotni. (Csokonai.)

Az akció és reakció küzdelme teremti meg a reál-idealizmust, melynek összeütözése oly sok nagyműjű ember lelki bomlását okozza.

A nemzeti szellem uralkodása hosszabb vagy rövidebb időteret követel magának, aszerint hogy a realizmus milyen mértékben marad. Ha túlságosan alacsony színvonalra zuhan le, az idealizmus tépelt zászlói ismét fellengenek.

A földön minden produktívitás a magával sodró intenzitással bíró eszme hatása alatt jön létre, mely ritmusos és kifejező mozgásokat kényszerít ki. Az eszmék összeköttetésben, szoros folytonosságban állanak az agy vibrálásával és természeti szelekcióhoz hasonló szelekcióval győznek az izmosabbak. Itt állíthatjuk fel a pszichológiai darvinizmust a biológiai darvinizmus mellett. Ily körülmények közt független, elzárkózott, abszolút akarattól inicitált tevékenységek, szellemi produktumok nincsenek, mert nemcsak az embert, hanem családokat, tözseket, nemzeteket és népeket megragadó eszme egy titokzatos kapcsolat „isteni egységet” teremt s ebben perog minden mozgásunk az ellentétek egymást kerelő harmóniájában. Az eszme csodolatos és misztikus erősségével rohannak ki a sötétségből a való megvilágításba az emberiség fejlődésének lehangyolott századai.

Bodnár ezenkívül csodálatos felfedezésével az erkölcsi, tudományos és művészi életrend sok eredményt szilárdan és örökérvényűen alátámasztja, úgy, hogy tudományos elmélete új és nagy lökést ad a jövőt ostromló lendületes fejlődésnek.

Színház.

A Vigadó tájékán elevenen pezsgő színes élet uralkodik. *Faragó* Ödön magyar szintársu'ta a Városi színházban megnyitotta a lévai sziniszozont. Bár a melege fordult idő is némileg befolyásolja a közönség színházlátogató kedvét, még is meg van a remény a szezon mozgalmasságára, mert az átszervezett szintársulat a régiek mellett kiváló újabb erővel gyarapodott s a pompás együttessék a felfokozott igényeket is kielégítik. Egyébként pedig a lévai sziniszozont idejét a város és a Vigadó bérleje között költött szerződés határozza meg; ugyanis a színházterem a szerződés szerint ebben az időben áll díjtalanul a színészet rendelkezésére, mint a város által nyújtott szubvenzió. A társulat repertoárja a régebbi jó darabok mellett természetesen felöleli a magyar főváros legújabb színp. di termékeit is, ennél fogva a színházlátogató közönségnek a legváltozatosabban friss előadásokban lesz része. Láttuk a múlt évben, hogy *Faragó* igazgató nem csupán a könnyebb fajsúlyú, úgynevezett kasszadarabokat firsirozza, hanem megfelelő részt juttat a komoly színpadi irodalomnak is. Csupán a közönségnek mulik a magyar művészi törekvések honorálása. Sajnálatos lenne, hogy míg egyrészt a sajtó és az irodalom reprezentánsai irodalmi értékű művek fokozottabb mértékű előadását kívánják és várják a színházaktól, addig a közönség éppen ezen művészeti szempontoknak megfelelő darabokat negligálja leginkább. Mint azt láttuk hétfőn este a Jókai darabnál is.

A megnyitó előadás hétfőn délután volt. Lengyel Menyhért diadalmas „Antónia”-ja ment új szereposztásban, melynek címszerepében mutatkozott be a lévai közönségnek

a társulat új primadonnája *Zöldhelyi* Anna. A szépszámu közönség, melynek soráiban sok volt a vidéki is, igen meleg fogadtatásban részesítette a bájos primadonnát, aki már ezzel az első szereplésével belelopta magát a közönség szívébe. „Kétkézi” szerepében, a szémben, káros gazdasszonyt, majd a férfi-hódításra született févilági dámat ragyogó és eredeti színekkel festette meg *Játékban*, énekben egyaránt kiváló volt. Mellette szép sikere volt még a viruló fiatalúsgu *Ferency* Mariannának, aki Piriben a tüzet fogó kislány pirosló szívét lobogtatva kereste a viszont-szerelmet. Az angol kapitányt az alkalommal *Ungváry* Ferenc játszotta. Ő még a Polgártársulat idejéből kedves ismerőstünk és első látásra is megállapíthatjuk, hogy sokat fejlődött azóta. A gazdasági gyakorlatok szerepében *Vadnay*, aki szintén új tagja a társulatnak, fiatalos üdőségében szép reményekre bízható tehetség gyanánt mutatkozott be. A többi szerepekben a régi tagok szintén részesei az előadás sikerének amiről a gyakran felhangzó tapok tanuskodtak.

Hétfőn este Jókai emlékére az „Egy magyar nábob” került előadásra. A nagy mesemondó romantikus regényalakjainak elevené válása, vergődése, szenvedése, bizony meghatotta a közönséget. A címszereplő *Faragó* Ödön Kárpáti János nemes magyar alakját husból és vérből gyúrta össze tökéletes egésszé, melynek hangja, szava a lélek mélyiségeiből szakadt fel megkapó őszinteséggel. Letűnt magyar kor érénye, hibája viaskodott előtűnik tökéletes előadásban. *Gál* Annie a kínos vergődés szívébe markoló színeivel festett. Abellino elfajzott magyarjában *Rákosi* mesteri módon életes alakítást hozott a színpadra. *Körösy* Valér, *Révész* Ilonka koniaki vénája derűtséget, *Hegegyes* egyszerű finomsztílus mestere pedig figyelmet keltett. *Turbók* Rózi, *Nagy* Erzszi, *Szigeti*, *Ungváry* Ferenc, *Farkas*, *Vágó*, *Kolos*, *Galgóczy*, *Vadnay*, de a kisebb szereplők magabizó, biztos játéka ünnepegyessé tette számunkra ezt az estét, mely nagyobb érdeklődést érdemelt volna s a jelenlévők lelkeben egy meghatón szép élményéi olvadt fel.

Kedden csak nem türes ház előtt *Vajda* Ernő „Valóperes hölgyet” adták. Igazán nem tehetünk volna szemrehányást senkinek sem, hogyha a szereplők a sötétben ásitó széksorok deprimáló hatása alatt elnagyolták volna az előadást. Ezzel szemben örömmel láttuk, hogy művészi reputációja érdekében minden egyes szereplő eredményesen szállott síkra az erkölcsi siker érdekében. A címszerepben *Nagy* Erzszi nyíltan volt alkalmunk tapos elismerést nyilvánítani. Mesterkéletlenül őszinte volt a végtelenségig szerető asszony szerepében. *Gál* Annie meleg közvetlenségű, deccens játékaival keltett hatást. *Rákosi* és *Vágó* kitűnő rutinnal vezették a vígjáték perdülő tempóját. *Szigeti* egy felszög ügyvédit irnokot jóízű humorral alakított. *Kolos* a deklamáló szerelmes olasz szerepében tűnt ki.

Szerdán *Brammer* és *Grünewald* Strausszenűj operettje, a „Bucskeringő” került előadásra. Az operett együttes bemutatkozása már élénkebb érdeklődést keltett és a siker teljes volt. Az orosz miljöben játszódó darab szép kiállításban került színre. Megérdemelt sikere volt a vezetőszerepben a színes játéku és széphangu primadonnának, *Zöldhelyi* Annusnak Partnerne a rokonszenves *Járay* volt, elegáns megjelenése, lendületes játéka, csengő hangja elérte hatását. A vídamságtól színpokzók *Bellák* szívesen gondoskodott a jó kedv felébresztéséről. *Horváth* Böske, *Turbók* Rózi, *Ferency* Marianne táncos sok tapost kaptak. *Körösy* Valér, *Vágó* jóhumoru alakítása, valamint *Ungváry* Ferenc hatalmában elbizakodott nagyhercegenek kitűnő megszemélyesítője érdemel elismerést. De a kar, valamint a kisebb szereplők becsületes közreműködése is részese a sikernek.

Csütörtökön a „Delibáb”, *Vajda* Ernő vígjátékát adták elő. A szimbolista cím mögött egy, a pubertás korán alig átűndült vidéki diákgyerek és egy pesti asszony szerelmi kalandját adja a szerző. A diák: típus; az asszony azonban csak egy a sok közül, aki az urán kívül másnak is odanyújtja az ajkát. A testileg és lelkileg tiszta diák pedig azt képzelte, amikor az első asszonyi csók

megégette az ajkát, hogy ez a Szerellem. A diák szüni naivitása és belőle fakadó merész cselekedete ragyogó sugárözönként ömlik szét a darabon és szívből szálló mosolyt ütlet az ajkakra. De valljuk be, hogy néhol el is látgit ez a diák, akit szinte elkaltál a gondolat, hogy őt még mindég csak gyerekeknek nézik. Hogy kialakuljon a szokásos divatos háromszög, szerepet kap a férj is. Az ő szerepe pedig a nagy fölindulás után mind a megbocsátás, mert sok dolga miatt nincs ideje a felmerült ügyek határozott tisztázására. Keresztmetszete sok házasság-életnek. Az asszonyt Nagy Erzséj játszotta. Szép volt és gyújtó hatású, nem csoda, hogy a diák pár perc alatt lángra kapott. Ehangyagot asszonyisága fellobogott és a nagy jelenet után benső női ösztönösséggel ámitott, csalt, hazudott. A diákat a lévai származása Vadnay adta. Viruló fiatalágában megkapó volt. Játékában van jellemző erő és meggyőzőni tudás. A férj Rákosi volt. Kifejezésteljes erejű játéka ez alkalommal is általános elismeréssel találkozott. A Hegyessy házaspár a pusztai birtokspárt adta kedves és jellegzetes vidékieskedéssel. Révész Ilonka pletykás, de alijában jószívű néni szerepben nevettegette meg. Vágó egy félszékelymü legény kis szerepét vig hatással adta. A szépen gördülő előadás többi szereplő rossz néven vehetnék, ha az este teljes sikeréből nekik rész nem jutnának.

Pénteken a régi, klasszikus szépségű operettek egyikét: „Rip van Winklé” újította fel a színtársulat. Tartalmas cselekménye, csupa melódia zenéje még ma, évtizedek múlva is, teljesen úde frissességgel hat és kultúr szempontból is értékesebb, a mai operettgyártók műhéből kikerülő némely „sláger”-oknál. De ki tudná eltalálni a közönség szeszélyes ízlését? Ma is igen-igen sokan maradtak odahaza. De a jelenlevők a hangulatos előadás hatása alatt gyakran ütötték tapsra tenyerüket. Szép sikere volt Zöldhelyi Annának, aki kellemes és kitűnően iskolázott hangjával igazi élvezetet szerzett Lisbeth szerepében. A címszerepet Feleky énekelte. Pompás színészi baritonjában az idén ma gyönyörködöttünk első ízben. Galgóczy csillogó tenorja is élvezetkeltőn csendült fel. Vágó humorral alakított polgármestere, Szigeti józsi fogadása mellett Farkas orvosa a kedélyeket villanyozta fel. Egy epizódszerepen Turbók Rozsi egyéni kedvesége ragyogott keresztül. Egyébként minden szereplő a szépen működő karral együtt, dicséretes ambícióval segítette diadalra az előadást. Végtelen kedves volt a két pöttömnyi színészyerek (vagy gyerekszínész?) Farkas Baby és Varga Alice, Farkas Pali és Varga titkár leánykái, akik nagy bátorsággal adtak szerepüket. Ugyátszik, a színészyér sem válik vízzé!

Gabonaárak:

Levice, 1925. június hó 6-án	
Buza	100 kgr. 232 — 234 kor.
Rozs	— — — — 200 "
Árpa	— — — — 120 — 140 "
Zab	— — — — — 200 "
Kukorica	— — — — — 140 "
Bab	— — — — — 140 "
Köles	— — — — — — — "
Lóheremag	— — — — — — — "
Lucernamag	— — — — — — — "

Deviza- és valutaárfolyamok

Bars megyei Népbank Levice, jelentése.

Devizák:	május		június	
	29-én:	30-én:	5-én:	6-én:
Magyar kor. átutalás 1 Kő	2061.—	2066.—		
Német-osztrák "	2087—	2092.—		
Lei	6.43	6.15		
Lengyel márká	—	—		

Valuták:	
1 angol font - - - - Kő	165 05 164.95
1 amerikai dollár	33.16 33.70
100 svájci frank	657.12 658.50
100 francia frank	171— 167.25
100 belga frank	169— 164.25
100 svéd kor. - - - -	909— 909.75
100 dinár - - - - -	67— 66.75
100 lei - - - - -	16.17 16.05

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1925. május hó 31-től, — június hó 7-ig.

Születés.

Kazár Mihály Sztrakov Ilona leány Irén Irma — Skařepa Jaroslav Helena Jahodová leány Libuša — Macvalda Ferencz Mihalovics Róza leány Margit — Kalocsay Ferencz Sinkovits Margit fiu Ferencz Lajos — Kern Oszkár Tóth Mária leány Mária Magdolna Emma Olga — Lukáš Lajos Luja Divaldová leány Livia — To'nyay Lajos Váci Rozália fiu Lajos.

Házasság.

Ifj. Kósa Károly Nemesok Rozália ref. ág ev. — Krbeš Armin Hochberger Elza izr.

Halálozás.

Sóder Erzsébet Irma 4 hetős tüdőlob — Schindler József 14 hónapos tüdőlob — Somogyi Mária 22 éves tüdőgümőkór.

Leva város munkaközv. hivatalának közleményei:

Munkát keresnek:

1 sóffér, 2 gépész, 1 tűzhelylakatos, 1 elektrotechnikus, 1 órási, 1 rézműves 9 géplakatos, 2 szabó, 1 kerégyártó, 1 kárpitos, 3 cipész, 1 szabó, 2 kőműves, 4 szobafestő, 1 ác, 2 nyomdász, 1 vaskereskedő, 1 fűszeresség, 1 rőfőség, 1 üvegesség, 1 házaspár, házmaster és főzőnő

Munkát kapnak:

2 péktononc, 1 rőfőstanonc, 1 bádogostanonc, 1 leány gyermekekhez, csak nappalra.

Levice város előjáróságától.

ad 4925—1925. szám.

Hirdetmény.

Közírré tételük, hogy a Hypotecná Cska Bratislavai fiókjától felveendő 400 000 K-s kölcsön tárgyában az intéző bizottság f. hó 29. napján tartott rendkívüli ülésében meghozta a következő

vég határozatot.

Levice város intéző bizottsága a város közönsége nevében, — az előkészítő és pénzügyi bizottság javaslatai alapján a képviselőtestület 9867—1924 11931—1924 sz., valamint az intéző bizottságnak 2880—1925. sz. jogerős határozata folyamán, — az 1925. évi 329. sz. törvény rendelkezései szerint névszerinti szavazással egyhangúlag határozatilag kimondja, hogy a 2880—1925 sz. határozattal megvett Majoralatti ingatlan vételárának részbeni kiegyenlítésére, valamint az ideiglenes polgári iskola építési költségeinek részbeni fedezésére Levice város közönsége részére a Hypotecná Cska Bratislavai fiókjától 400 000 Kő kölcsönt vesz fel a bank 5%-os zálogleveleiben, mely záloglevelek a Hypotecná Cska Bratislavai fiókjá által olyan árfolyamon lesznek beváltandók, illetve a város javára leszámolandók, mint amilyen árfolyam a kölcsön kifizetése előtti napon érvényesnek fog megállapítani. A jelenlegi árfolyam 76%.

Egyben kimondja az intéző bizottság, hogy az ezen kölcsönre vonatkozó A.) alatt bemutatott és felolvasott adólevelet és nyilatkozatot a hitelező bank javára kiállítja, azt Levice város közönségére, mint adósnak nézve elfogadja és jóváhagyja.

Az intéző bizottság kötelezi Levice város közönséget a kiállított és elfogadott adólevelé és nyilatkozat alapján, hogy a 400 000 Kő törlesztéséhez szükséges 6% -os törlesztési összegeket, valamint 1/2 % nyi évenkénti kezelési költséget és a törlesztési részletek után esedékes második fokozatu bélyegilletéket és kisebb postai költségeket a banknak a kiállítandó törlesztési tervben megállapítandó időpontban 6% -os késedelmi kamat fizetési terhe mellett pontosan megfizetni, mely célból 32 1/2 éven át házipénztára költségvetésében évente 26 400 K összeget beállít és ezen fizetési kötelezettségének biztosítására a 400.000 Kő kölcsöntöke és ennek kamatai s járulékai összegére 32.000 K-ra, vagyis összesen 432.000 K. erejéig a zálogjogot a város tulajdonát képező 3191. sz. telekjegyzőkönyv 336 hrzi sz. és 289 összeírásu sz. a. Vigadó épület és tartozékaira első helyen bekebelezeti.

Megbizza és felhatalmazza Gróf Rudolf intéző bizottsági elnököt, akadályoztatása esetére Bartys Vladimir intéző bizottsági helyettes elnököt, hogy az adólevelet és nyilatkozatot a város közönsége nevében adósként aláírja és a kiállítandó hiteles kiadványnak az intéző bizottság s a város közönsége képviselőletében az elfogadási és jóváhagyási záradék rávezetésével és aláírásával a kölcsön leszámolásáva), — felhatalmazza Gróf Rudolf elnököt, vagy akadályoztatása esetén Bartys Vladimir helyettes elnököt, a jogerőre emelkedő adóleveleket és nyilatkozatnak a város tulajdonát képező Vigadó épületre leendő zálogjogi bekebelezésére s az összes teendők teljhatalmu ellátására. — Ehelyütt is kimondja az intéző bizottság, hogy a Hypotecná Cska által a kölcsön céljából kiadott záloglevelek beváltási elszámolandó összeget a hitelező bank a levelei Ludová Bankánál vezetett Levice város folyószámlájára utalja át.

Végül kimondja az intéző bizottság, hogy ezen határozat, mely nyilt ülésben kihirdetetté, közírré teendő és a felebbezési határidő lejártá után a határozat az elfogadott adólevelé és nyilatkozat az összes tárgyiratok kapcsán megerősítés végett a kerületi hivatalhoz és a župani szűkebb bizottsághoz felterjesztendő.

Indokolás.

Levice város a „Major alatti” 63 katasztrális hely ingatlanok háztelkek, középszerű telkek, utcák és terek létesítése céljából való megvételét, valamint az ideiglenes polgári iskola felépítését jogérvényesen elhatározta és az ehhez szükséges feltételek fedezetére felvenni tartozott 400 000 Kő kölcsön megszerzése tárgyában intézkedni kellett a miután a jelen pénzügyi viszonyok között a Hypotecná Cska Cska által megárazott kölcsön felvételei a városra nézve elfogadhatók, ezért a kölcsönre vonatkozó adólevelé és nyilatkozatnak a bank javára való kiállítása és elfogadása jóváhagyandó volt.

Ezen határozat ellen f. évi június hó 13. napjig a városi ítkató hivatalba (város. ház emelet 12. sz.) felebbezés adható be Levice, 1925. május 30.

Koralowsky s. k. Gróf s. k.
vezető jegyző. int biz. elnök.

4933—1925. szám.

Hirdetmény.

Felhivatnak az összes Leviceán lakó vakok, hogy törzskönyvezésük végett saját érdekükben Dr. Gergely t. főorvos urnál f. hó 13-ig jelentkezzenek.

Levice, 1925. június hó 4.

Koralowsky
v. notár. - v. jegyző.

5357—1925. szám.

Hirdetmény.

A megelőző tűzrendészet értelmében közírré tesszük, hogy tekintettel a beállott forróságra, köteles minden háztulajdonos az udvarában egy kádban vizet, letrát, szikracsapót és csákiyát állandóan tartani, mert mindazok ellen, — kiknél a rendőség és tűzoltóság a legközelebb megtartandó tűzvizsgálat alkalmával eme hiányokat észlelni fogja, a kihágási eljárás fog folyamatba tételni.

Figyelemztetjük a gazda közönséget, hogy udvarukban, avagy kertjükben széna és szalma kazlakat nem tarthatnak, ily kazlak az érvényben levő miniszteri rendelet értelmében a lakóházaktól csakis 500 méter távolságban helyezhetők el.

Végül figyelemztetjük a város közönséget, hogy udvaraikban mosásnál katlanokban vizforraláshoz tüzet rakni büntetés terhe alatt tilos.

Levice, 1925 június hó 4.

Koralowsky s. k. Bartys s. k.
vezető jegyző. h int biz. elnök.

Köszönet nyilvánítás.

Mindazon jó barátaink és ismerőseinknek, kik felejtethetetlen leányunk, illetve nővérünk temetésén részvételükkel fájalmunkat enyhíteni sziveskedtek, ez uton mondunk hálás köszönetet.

Léva, 1925. június hó 1-én

lds. és ifj. Ördögh Lajos és Gyula

Köszönet nyilvánítás.

Mindazon kedves rokonok és ismerősöknek, kik szeretett leányomat utolsó útjára elkísérni szivesek voltak ezuton fogadják hálás köszönetemet.

Léva, 1925. június 5.

özv. Somogyi Antalné.

5018 - 1925. szám.

Hirdetmény.

Levice, város intéző bizottsága 1925. május hó 29. napján tartott ülésében a Majoralatti területen épülő családi házakra vonatkozólag a következő építési szabályokat hozta:

1) A ház és az utca frontja között 3 méteres előkert tartandó fenn, ezen előkert bármivel beültethető.

2) A kerítés kivitelezésében a város nem ragaszkodik vaskerítés létesítéséhez, a kerítések egyszerű, az izléses kivitelben lécs, avagy lécs és kő, vagy betonoszlopok kombinációjában is építhetők. A kerítések mindenkor jókarban tartására a tulajdonos gondoskodni köteles.

3) Az épületek önállóan álljanak. A szomszéd telkétől legalább 3 méter távolságban. A fedélszék minden oldalon, mint „kontyfedél” képzendő ki.

4) Axon esetben, ha az építendő az egész utcai fronton kívánja beépíttetni, köteles a szomszédok felől tűzfalakat emelni.

5) Ha két szomszéd egymással összefüggő házat kíván emelni, az egymással szomszédos mindkét ház, egymással érintkező tűzfallal látandó el. Az udvar beépített részén azonban „kontyfedélszék” alkalmazandó. Az ezen pontban meghatározott építkezésre vonatkozó megállapodásokat az érdekeltek szomszédok az építkezési engedély tárgyalása előtt a városnak bemutatni tartoznak. A megállapodás az építészeti bizottság jegyzőkönyvének kiegészítő részét alkotja.

6) A vámosladányi és Csapás ut mentén telkeken a házak főfrontja a nevezett utakra nézzen. A házak elhelyezését, illetőleg azoknak az uttól való távolságát az építészeti bizottság esetről-esetre állapítja meg.

7) Az épített és állandó jellegű árnyékszék a házban helyezendő el, vagy azzal összefüggően építendő, avagy a mellékhelyiségekkel összefüggően és azokkal egy egészet alkotva s kellő nagysága, az építési rendszabályoknak megfelelő emésztő gödörrel látandó el.

8) A sertésölhetőleg a telek végében a szomszédoktól 2 m. távolságban helyezendő el, alapzatuk kibetonálendő és a szennyvíz az emésztőgödörbe vezetendő.

Ezen határozat ellen 15 napon belül a városi iktató hivatalba, városháza, emelet 12. sz. alatt felebbezés, vagy észrevétel beadható.

Levice, 1925. június 3.

Koralewsky
vezető jegyző.

Rudolf Gróf
int. biz. elnök.

4623 - 925 szám.

Hirdetmény.

Közírté tételik, hogy a polgári iskola ideiglenes elhelyezésével kapcsolatos intézkedések tárgyában az intéző bizottság f. hó 29. napján tartott rendkívüli ülésében a következőleg

határozott.

Levice város intéző bizottsága az előkészítő és pénzügyi bizottság javaslata alapján névszerinti szavazással egyhangulag kimondja, hogy a 2593-1925. sz. jogerős határozattal kijelölt zöldégszínci volt kocsi-slak telken a polgári iskola ideiglenes elhelyezésére egy favázas épületet építtet, melynek költségeire a város meglévő alapjait bankkamat mellett kölcsönkép igéybe veszi, míg a hiányzó összegnek fedezésére magán-kölcsönt vesz igéybe, melynek méltányos kamatok mellett való megszerzésével az intéző bizottsági elnököt és előadót megbizna, illetve felhatalmazza.

Ezen határozat ellen f. évi június hó 13. napjáig a városi iktató hivatalba (város-ház emelet 12 sz.) felebbezés adható be.

Levice, 1925. május 30.

Koralewsky s. k.
v. jegyző.

Gróf s. k.
int. biz. elnök.

1205 - 925.

Árverési hirdetmény.

Hronský Šalmoš község 1925. évi jun. 30-án d. e. 9 órakor a község házában a vadászati jogot nyilvános árverésen 6 évre haszonbérbe adja. Kikiáltási ár: 300 kor. Bánatpénz: 300 kor. Egyéb feltételek a körjegyzői hivatalban (Hr. Nová Ves) megtudhatók.

Hr. Šalmoš, 2. jun. 1925.

Obecná rada.

1206 - 925.

Árverési hirdetmény.

Hr. Nová Ves község 1925. évi július 2-án d. e. 9 órakor a község házában a vadászati jogot nyilvános árverésen 6 évre haszonbérbe adja. Kikiáltási ár: 600 kor. Bánatpénz: 600 kor. Egyéb feltételek a körjegyzői hivatalban (Hr. Nová Ves) megtudhatók.

Hr. Nová Ves, 2. jun. 1925.

Obecná rada.

== APRÓ HIRDETÉSEK. ==

Ház nagytelekkel, üzlethelyiséggel a legforgalmasabb utcában eladó, esetleg bérbeadó azonnal beköltözhető. Cím e lap kiadóhivatalában. 525

Koháry utcában (Eller kert) eladó Házteleknek alkalmas gyümölcsös kert. Bővebbet a kiadóhivatalban. 543

„Ratopax” egérirtószert már Léván kapható. Vezérképviselő Zólyom megyére: SMOGROVICS ÁRPÁD gyógyszerész Léván, Főter. Vizszonteladóknek eredeti gyári áron.

Eladó ház 2 szoba, konyha, megújítható Petőfi utca 8. 523

Részvények. Armaróti Takarékpénztár és Barsmgyei Népbanki eladók Cím: FABIAN LAJOS Rczúava, 2. XIX 561

Eladó ház. 4 szoba, 2 konyha, speíz és nagy kőpince, 2 nagy szoba, konyha és pince azonnal beköltözhető Horváth u. 2. 572

Tanulóknak egy jó házból való fiú felvételt DREXLER FERENC festék üzletében (Müller ház) 576

Butorozott szoba külön bejárattal kiadó Bati utca 5. szám alatt. 557

Fürdőparkra nyíló nyári lakás (2 szoba, felszerelt konyha, mellékhelyiség) Junius, Julius hónapokra kiadó. Bővebbet: Fürdőigazgatóságnál, Szklonőfürdő 559

Butor eladó. Zongora, szalon garnitúra, ebédő asztal, pohárszék, szekrények, ágy, képek stb. — Koháry u. 57 566

A város legforgalmasabb utcáiban, eladó két ház! Az egyik három lakásból, — a másik két lakás és három üzlethelyiségből áll. Bővebbet a kiadóban 571

Értékes műtárgyat keres megvételre, lehet kép-, antique ezüst vagy bronztárgy, gobline stb. 30. ezer ék. — értékig. Bővebbet HETZER RÓBERT iparművészénél, Levice. 568

Ház eladó szép gyümölcsös kerttel. Cím a kiadóban. 565

6 Hps motor 720 as hátul szákos cséplővel eladó. SCHULTZ, Bám utca 6. 577

SLOVENSKÁ BANKA

fiókja LEVICE.

Alaptőke és tartalékok Kés. 120.000.000 - / Betétek Kés. 600.000.000 -

Lebonyolít minden bankügyletet.

DIVATCZIKKEK
legelőnyösebb beszerzés forrása

GERTLER FÜLÖP
divatüzletében, Léván.

Allandó nagy raktár:

Női ruhákban, Blusok, gyermek és Bakfis ruhák, kötött kabátok, Jumperek, női és férfi harisnya, valamint ERCO gyártmányú férfi fehérmű, nyakkendők és nagy raktár férfi PESCHL kalapokban. — Bébé kelengyék minden minőségben.

Szolid és pontos kiszolgálás.

A LEGJOBB

HÁZTETŐ:

„SYENIT”

Aszbeszt-
pala.Gyár:
Púchov-Kockovce
SzlovenszkoÁllandó
raktár:SZAUER
IZIDOR és MÓRépítési
vállalkozóknál

LEVICE-LEVA.

A legideálisabb fertőtlenítő
szárvíz a

„BOROSANTOL”

járványos betegségeknek nélkülözhetlen

Kapható: SMOGROVICS ÁRPÁD gyógy-
szertárában Levice, Főtér.

Egy üveg ára 12.- Ké.

Utlevel vizumokat 17.- korona díjért
legkésőbb 4 nap alatt pontosan megszerez

DOBROVITZKY HIRLAPIRODA

Levice—Léva, Bástya u. 2.

Hírlapokra hirdetések és előfizetések
eredeti áron felvételnek. Továbbá Ulstein
féle összes könyv és divatlap kiadványok
kézimunka stb. albumok megrendelhetők
eredeti árban. — Irodalmi és divatlap
ujdonságok állandóan raktáron.

Szalma- és filzkalapokat

gyári áron

- kiárusít -

WEISZERNÉ
RISCHANEK MANCI

Léva, Szepesi utca 9.

Még mindig a legolcsóbb
— beszerzési forrás —az összes dohányzó kellékek-
ben, valódi SELMECZI pipák,
BRUYER facsibukok, minden-
nemű bőr dohány, szivar, ciga-
retta tárcák és szipkák, nagy
választékban komáromi pipa-
szarak stb. alkatrészek:

DOBROVITZKY JÁNOS

dohányzó kellékek és papíráru kereskedésben

LEVICE—LÉVA, Bástya u. 2. sz.

Városházzal szemben

Mindennemű irodai és levél-
papírok, képeslapok
dűs raktára.VASUTI UJ MENETRENDEK — könyvalakban
kapható NYITRAI és TÁRSA könyvkereskedésében

Könyvelő-gépirónői állás

mielőbb betöltendő

KERN TESTVÉREK cégnél.

Feltételek a kiadóhivatalban.

TAVASZI VÁSÁR!

KERN TESTVÉREK

fűszer-, gyarmatáru- és vasnagykereskedésben
ALAPITTATOTT 1881. LEVICE-LEVA. TELEFON SZÁM 14

Legjobb fűszer- és csemegeárúk!

Naponta friss felvágottak, prágai sonka, teavaj. — Csemegeajtok, lazac, szardínia,
oroszhal, pisztráng. — Délgyümölcsök, desszertek és mindenemű csemege különleges
ségek. — Naponta friss „Glória” pörkölttávé különlegesség. — Elsőrendű asztali, csemege
és gyógyborok, likőr, cognác, pezsgő stb. — Saját lefejtésű somlói és móri borok.

Virág-, konyhakerti- és mezőgazdasági magvak.

Vörös mammut és sárga eckendorfi takarmány répamag. — Valódi MAUTHNER-féle virág-,
konyhakerti és mezőgazdasági magvak. Angol és olasz perje, pázsitfűmag, raffiaháncs, rézgalic

Legolcsóbb vasárúk- és konyhafelszerelési cikkek.

Konyhaedények és az összes modern háztartási cikkek. — GAZDASÁGI CIKKEK: Asó,
kaps, lapát, gereblye, acélvilla, csákány, fűrés, metszőolló, ojtóviasz, ojtókés, ágfűrés,
ojtógummi, permeterzőgép alkatrészek, szelepgummi és szénkénevezőgépek. — Összes
kerti, mezőgazdasági, méhészeti- és tejgazdasági szerzőmök. — ÉPÍTÉSI ANYAGOK:
Cement, gipsz, mennyezettápló, vasgerendák, horg. sodrony, kerítésfonat, tüskeshuzal,
kátrány fedőlemez, karbolineum, kátrány, motorbenzin, gépolaj, gépszir gyári raktára.
Fényképészeti cikkek! Kerékpár alkatrészek, gummi. — Robbantó anyagok: Dinamit,
robbantó lőpor, gyújtószinór, gyutacs. — Műszaki és elektrotechnikai cikkek gyári lerakata.

Nyitrai és Társa könyvnyomdája Levice—Léva.